

'Japon çiçek tripsi'

Автор(и):

Дата: 31.05.2016 Брой: 5/2016



Thrips setosus (Moulton)

Еşanlamalı: *Taeniothrips setosus* Moulton, 1928: 328.

Sınıflandırma: *Thysanoptera, Thripidae*

Kategorizasyon: Hıyar, domates, patlıcan, biberin ana zararlısı. 2014 yılında EPPO Uyarı Listesi'ne – EPPO üyesi ülkeler için olası risk teşkil eden zararlılar listesine – dahil edilmiştir. (EPPO Uyarı listesi – 2014-10).

Ekonomik önemi:

Mevcut literatürde *T. setosus*'un kendi köken bölgesinde ciddi doğrudan veya dolaylı zarara yol açtığına dair bir bulgu yoktur. Bununla birlikte, Japonya'da yapılan çalışmalar *T. setosus*'un hızlı gelişim, yüksek doğurganlık ve nüfus artışı için yüksek potansiyele sahip olduğunu göstermektedir. Bu çalışmalar ayrıca, virüs taşıma yeteneği ile birleşen çok sayıda konukçu bitki tespit etmiştir. Gelişim için uygun koşullar altında, *T. setosus* çoğalabilir ve özellikle sera koşullarında yetiştirilen bitkiler olmak üzere bitkiler için ciddi bir tehdit haline gelebilir.

Domates lekeli solgunluk virüsünün bir vektörü olarak, bu thrips hem açık alandaki bitkilere hem de seralarda yetiştirilenlere – dikim amaçlı bitkiler, kesme çiçekler ve çeşitli familyalardan diğer süs bitkilerine – ***Solanaceae*** ve ***Cucurbitaceae*** familyaları dahil olmak üzere – risk oluşturmaktadır.

Küçük boyutu ve yüksek üreme kapasitesi nedeniyle, bu zararlıyı tespit etmek ve kontrol altına almak zordur. *T. setosus*'un EPPO bölgesinde daha fazla yayılma riskinden kaçınmak için önlemler alınması tavsiye edilir.

Konukçular:

T. setosus'un ana konukçuları hıyar, kabak, domates, patlıcan, patates, tatlı biber, tütün, ortanca, susam, süs çiçekleridir. Kore'de pirinç zararlısı, Japonya'da tütün ve domates üzerinde, Hollanda'da ise ayrıca *Lamium purpureum*, *Heracleum sphondylium* ve *Urtica dioica* gibi yabancı ot türleri üzerinde zararlı olarak bildirilmiştir.

Yayılım:

Bu thripsin doğal yollarla uzun mesafelere yayılması olası değildir. Yayılımı muhtemelen uluslararası ticaretle kolaylaşmaktadır. Dikim amaçlı bitkiler, kesme çiçek ve yapraklar, meyve ve sebzeler, toprak ve yetiştirme ortamları ile taşınır.

Zarar:

Yaygın adına (çiçek thripsi) rağmen, *T. setosus* bitki çiçeklerinin poleniyle beslenmez (Murai 2001a). Bitki yapraklarına saldırır ve TSWV'yi (Domates lekeli solgunluk virüsü) taşıyabilir.

Biyoloji:

Yaşam döngüsünün bir kısmı toprakta geçer. *Thrips palmi*'ye benzer şekilde, erginler topraktaki pupalardan çıkar ve yumurtalarını bırakmak için bitkinin yaprak ve çiçeklerine geçerler. İkinci dönem larvalar toprağa iner, orada pupa olur ve gelişim döngülerini tamamlarlar. Ağız parçaları emmeye özelleşmiştir. Sonuç olarak, bitki zararı, zararlının beslenmesi sırasında öz suyu emmesi nedeniyle oluşur.

Mücadele:

Thrips setosus populasyonları mavi ve siyah yapışkan tuzaklar yerleştirilerek izlenebilir.

Zararının kontrolü için mekanik ve kültürel uygulamalar yapılır.

Biyolojik kontrol ajanları arasında en uygun olanlar, *Amblyseius* cinsi – predatör akarlar veya *Orius* cinsi – predatör böceklerdir.

Bu thripsin bulunduğu ülkelerde, kimyasal mücadele tarla koşullarında ve özellikle seralarda, imidakloprid ve piretroitler kullanılarak yapılır, ancak bunlar doğal düşmanları da yok eder.